

Infoblad - werknemers

Hebt u recht op uitkeringen na studies?

Waarover gaat dit infoblad?

Indien u afgestudeerd bent, kunt u, onder bepaalde voorwaarden, uitkeringen genieten wanneer u werkloos bent. Deze uitkeringen worden inschakelingsuitkeringen genoemd.

Dit infoblad geeft meer uitleg over de voorwaarden om toegelaten te worden tot het recht op inschakelingsuitkeringen.

U bent niet meer onderworpen aan de leerplicht

Om toegelaten te worden tot het recht op inschakelingsuitkeringen, mag u niet meer onderworpen zijn aan de leerplicht.

U bent onderworpen aan de leerplicht:

- tot de leeftijd van 18 jaar;
- of tot 30 juni van het jaar waarin u 18 jaar wordt indien uw verjaardag na 30 juni valt.

U bent nog geen 25 jaar

Op het ogenblik van uw aanvraag om uitkeringen mag u nog geen 25 jaar zijn.

Er kan worden afgeweken van deze leeftijdsgrens indien u uw aanvraag niet vóór deze leeftijd hebt kunnen doen:

- omdat u aan het werk was als loontrekkende of als zelfstandige in hoofdberoep;
- of omdat u uw studies moest onderbreken wegens overmacht zodat het einde van uw beroepsinschakelingstijd zich bevindt na uw 25ste verjaardag.

U hebt bepaalde studies voleindigd (rechtopenende studies)

Om toegelaten te worden tot het recht op inschakelingsuitkeringen moet u bepaalde studies of opleidingen 'voleindigd' hebben. Deze studies worden 'rechtopenende studies' genoemd.

Met 'voleindigd' wordt bedoeld dat u het hele schooljaar hebt doorlopen. U hebt de lessen gevolgd, alle stages en praktijkwerken volbracht en de examens afgelegd.

Geslaagd zijn voor de vereiste studies hoeft niet.

Let op: bent u jonger dan 21 jaar op het ogenblik van uw uitkeringsaanvraag dan moet u wel een diploma behaald hebben. Zie verder.

Welke studies zijn rechtopenende studies?

Studies secundair onderwijs in België

- U hebt het 6de jaar van het algemeen secundair onderwijs voleindigd of minstens het 3de jaar van het secundair technisch, kunst- of beroepsonderwijs.
 - Ofwel hebt u deze studies gevolgd in het gewoon of het buitengewoon secundair (opleidingsvorm 4).
 - Ofwel hebt u deze studies niet voleindigd maar hebt u een dergelijk diploma of getuigschrift behaald voor een examencommissie van een Gemeenschap of via het tweedekansonderwijs of het onderwijs voor sociale promotie.
- U bent geslaagd in een toelatingsproef die toegang geeft tot het Belgisch hoger onderwijs, of hebt u studies gevolgd in het Belgisch hoger onderwijs (zelfs als u die niet voltooid hebt). U moet wel voorafgaand aan deze hogere studies minstens 6 jaar onderwijs (ongeacht het niveau) gevolgd hebben in een Belgische onderwijsinstelling.
- De studies in het buitengewoon secundair onderwijs – opleidingsvorm 3 komen, wat betreft de Vlaamse Gemeenschap, in aanmerking als rechtopenende studie indien u:
 - ofwel het 5de jaar hebt voleindigd;
 - ofwel een certificaat of een getuigschrift van opleiding hebt behaald;
 - ofwel een getuigschrift van alternerende beroepsopleiding hebt behaald.
- Voor de Franse en de Duitstalige Gemeenschap: zie respectievelijk de Franstalige en Duitstalige versie van dit infoblad.
- De studies in het deeltijds secundair onderwijs komen, wat betreft de Vlaamse Gemeenschap, in aanmerking als rechtopenende studie indien u:
 - ofwel een certificaat hebt behaald;
 - ofwel het getuigschrift van de 2de graad van het secundair onderwijs hebt behaald;
 - ofwel het studiegetuigschrift van het 2de jaar van de 3de graad van het secundair onderwijs hebt behaald;
 - ofwel het diploma van het secundair onderwijs hebt behaald;
 - een getuigschrift van leertijd hebt behaald;
 - ofwel als regelmatige leerling 2 schooljaren hebt gevolgd en de lessen daadwerkelijk regelmatig hebt bijgewoond.

Voor de Franse en de Duitstalige Gemeenschap: zie respectievelijk de Franstalige en Duitstalige versie van dit infoblad.

De alternerende opleiding in België

Indien u een alternerende opleiding hebt voleindigd, kunt u eveneens toegelaten worden tot het recht op inschakelingsuitkeringen.

Het betreft alternerende opleidingen in de zin van de geldende reglementering over leerovereenkomsten.

Een alternerende opleiding is een opleiding die beantwoordt aan de volgende voorwaarden:

- De opleiding bestaat uit een gedeelte dat wordt gevolgd op de werkvloer (minstens 20 uren per week) en een gedeelte dat wordt gevolgd binnen een onderwijs- of opleidingsinstelling (minstens 240 of 150 lesuren al naargelang u wel of niet onderworpen bent aan de leerplicht).
- De opleiding leidt tot een beroepskwalificatie.
- De beide delen van de opleiding worden uitgevoerd in het kader van een leerovereenkomst waarbij de werkgever en u partij zijn.
- De leerovereenkomst voorziet een financiële bezoldiging die ten laste is van de werkgever.

Wat indien u geen rechtopenende studies in België gevolgd hebt?

Indien u geen rechtopenende studies in België gevolgd hebt, kunt u toch worden toegelaten tot het recht op uitkeringen onder een van de volgende voorwaarden:

- U hebt studies gevolgd in een ander land van de Europese Economische Ruimte die van hetzelfde niveau zijn en gelijkwaardig aan de rechtopenende studies in België.
U moet op het ogenblik van de uitkeringsaanvraag ... ten laste zijn van een ouder die in België verblijft en die migreerde om te werken in loondienst of als zelfstandige in hoofdberoep.
- U behaalde in het buitenland een diploma dat door een Gemeenschap gelijkwaardig is verklaard met het in België behaalde diploma van het hoger secundair onderwijs of met het in België behaalde getuigschrift van de 2de graad van het technisch, kunst- of beroepssecundair onderwijs.

of

U bent in België geslaagd in een toelatingsproef die toegang geeft tot het hoger onderwijs of u hebt in België studies gevolgd in het hoger onderwijs (zelfs als die niet werden voleindigd).

In deze beide gevallen moet u:

- ofwel voorafgaand 6 jaar onderwijs gevolgd hebt in een Belgische onderwijsinstelling (ongeacht het niveau);
- ofwel in België gewerkt hebben als loontrekkende gedurende minstens 78 arbeidsdagen of in België gevestigd geweest zijn als zelfstandige in hoofdberoep gedurende minstens 3 maanden.

Hoe toont u aan dat u rechtopenende studies gevolgd hebt?

U toont aan dat u rechtopenende studies hebt gevolgd door een van de volgende formulieren:

- Het formulier C109/36-attest indien u rechtopenende studies in België gevolgd hebt of indien u toegelaten bent tot het hoger onderwijs in België. Dit formulier wordt ingevuld door de bevoegde onderwijsinstelling.
- Een kopie van het behaalde diploma indien u een diploma hebt behaald van het Belgisch hoger onderwijs. U hoeft geen ander attest voor te leggen.
- Het formulier C109/36-bijlage in de andere gevallen (diploma via examencommissie, tweedekansonderwijs of studies in het buitenland). Het betreft een verklaring op eer die u moet aanvullen met de nodige bewijsstukken.

De formulieren kunt u terugvinden op onze website. U kunt ze ook verkrijgen bij een werkloosheidsbureau of bij het ABVV.

U hebt een diploma indien u jonger bent dan 21 jaar

Bent u jonger dan 21 jaar op het ogenblik dat u uitkeringen aanvraagt, dan moet u niet alleen een rechtepenende studie gevolgd hebben: U moet tevens in het bezit zijn van een diploma, getuigschrift of attest dat voorkomt op de hiernavolgende lijst.

Lijst van de diploma's, getuigschriften of attesten van studies en opleidingen die vallen onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

- Diploma secundair onderwijs.
- Studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs.
- Studiegetuigschrift van het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs.
- Certificaat van een opleiding secundair na secundair.
- Certificaat na alle gevolgde modules van een volledige opleiding in het volwassenenonderwijs, in een centrum voor basiseducatie (CBE) of voor volwassenenonderwijs (CVO), of in het stelsel van Leren en Werken.
- Getuigschrift van de leertijd.
- Getuigschrift van de opleiding van het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 3.
- Getuigschrift van de alternerende beroepsopleiding van het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 3.
- Getuigschrift van verworven competenties van het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 3.
- Attest van verworven bekwaamheden van het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 3.
- Attest bedrijfsbeheer.

Voor de lijst van de diploma's, getuigschriften en attesten van studies en opleidingen die vallen onder de bevoegdheid van de Franse Gemeenschap, het Waals Gewest of de Franse Gemeenschapscommissie: zie de Franstalige versie van dit infoblad.

Voor de lijst van de diploma's, getuigschriften en attesten van studies en opleidingen die vallen onder de bevoegdheid van de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest of de Franse Gemeenschapscommissie: zie de Duitstalige versie van dit infoblad.

Wat indien u geen Belgisch diploma hebt?

Indien u geen Belgisch diploma hebt, voldoet u aan de diplomavooraarde onder een van de volgende voorwaarden:

- U behaalde in het buitenland een diploma dat door een Gemeenschap gelijkwaardig is verklaard met een van de diploma's, getuigschriften of attesten die voorkomen op één van de lijsten.

- U bent in België geslaagd in een toelatingsproef die toegang geeft tot het hoger onderwijs.
- U hebt in België studies hoger onderwijs gevolgd.

In alle gevallen moet u:

- ofwel voorafgaandelijk minstens 6 jaar gestudeerd hebben in België (officieel onderwijs, ongeacht het niveau);
- ofwel op het ogenblik van de uitkeringsaanvraag ... ten laste zijn van een ouder die in België verblijft en die migreerde om te werken in loondienst of als zelfstandige in hoofdberoep;
- ofwel in België gewerkt hebben als loontrekkende gedurende minstens 78 arbeidsdagen of in België gevestigd geweest zijn als zelfstandige in hoofdberoep gedurende minstens 3 maanden.

Hoe toont u aan dat u een diploma hebt behaald?

Heeft uw diploma, getuigschrift of attest betrekking op uw rechtopenende studie, dan gebruikt u het formulier C109/36-attest of het formulier C109/36-bijlage. Zoniet gebruikt u het formulier C109/36-voorwaarde21jaar.

Meer uitleg over het gebruik van deze formulieren vindt u op de formulieren zelf. U kunt deze terugvinden op onze website. U kunt ze ook verkrijgen bij een werkloosheidsbureau of bij het ABVV.

Wat indien u geen diploma hebt?

Bent u jonger dan 21 jaar en hebt u geen van de vermelde diploma's, getuigschriften of attesten, dan kunt u inschakelingsuitkeringen bekomen vanaf uw 21ste verjaardag, voor zover u voldoet aan alle andere voorwaarden.

U hebt een beroepsinschakelingstijd doorlopen

Wat is een beroepsinschakelingstijd?

Indien u afgestudeerd bent, hebt u niet onmiddellijk recht op uitkeringen. Eerst moet u een periode doorlopen, de beroepsinschakelingstijd, tijdens welke u geen recht hebt op uitkeringen. Tijdens de beroepsinschakelingstijd moet u ingeschreven zijn als werkzoekende en moet u actief naar werk zoeken.

Hoe lang duurt de beroepsinschakelingstijd?

Ongeacht uw leeftijd bedraagt de beroepsinschakelingstijd 310 dagen, zondagen niet inbegrepen. De beroepsinschakelingstijd duurt dus ongeveer één jaar.

Hebt u een alternerende opleiding voleindigd, dan wordt de beroepsinschakelingstijd van 310 dagen verminderd als volgt:

- U hebt een beroepskwalificatie behaald: de beroepsinschakelingstijd van 310 dagen wordt verminderd met het aantal dagen (niet de zondagen) dat gelegen is in de periode die gedekt is door de leerovereenkomst.
- U hebt geen beroepskwalificatie behaald: de beroepsinschakelingstijd van 310 dagen wordt verminderd met de helft van het aantal dagen (niet de zondagen) dat gelegen is in de periode die gedekt is door de leerovereenkomst. In dit geval bedraagt de beroepsinschakelingstijd minstens 155 dagen.

Wanneer gaat de beroepsinschakelingstijd in?

De beroepsinschakelingstijd kan pas aanvangen indien u uw studies voleindigd hebt. Dit wil zeggen dat u alle activiteiten in verband met uw studie (afleggen van examens, werken aan eindwerk,...) moet hebben stopgezet.

De beroepsinschakelingstijd begint ten vroegste op de 1ste augustus die volgt op het einde van uw studies, behalve indien u uw studies hebt stopgezet tijdens het schooljaar.

Let op: de beroepsinschakelingstijd kan maar aanvangen vanaf de dag dat u ingeschreven bent als werkzoekende bij de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling (VDAB, Actiris, Forem of ADG).

Welke dagen tellen mee voor de beroepsinschakelingstijd?

- De dagen van arbeid als werknemer gelegen na het einde van uw studies en waarvoor bijdragen voor de sociale zekerheid zijn afgehouden (ook wanneer deze arbeidsdagen gelegen zijn in juli).
- De dagen, behalve de zondagen, gelegen in periodes waarin u zelfstandige in hoofdberoep was (ook wanneer deze dagen gelegen zijn in juli).
- De dagen studentenarbeid (zonder socialezekerheidsbijdragen) indien zij gelegen zijn in de maand augustus en/of september volgend op het einde van uw studies.
- De dagen, met uitzondering van de zondagen, tijdens welke u ingeschreven bent als werkzoekende en beschikbaar bent voor de arbeidsmarkt (in principe vanaf augustus volgend op het einde van de studies).
- Voor dagen van opleiding: zie verder onder 'Wat zijn de gevolgen van het volgen van een opleiding op het verloop van de beroepsinschakelingstijd?'
- De periode van arbeidsverbod voor de zwangere werkneemster (= de periode vanaf de 7de dag vóór de vermoedelijke bevallingsdatum tot het einde van de 9de week vanaf de dag van de bevalling).

Welke dagen tellen niet mee voor de beroepsinschakelingstijd?

- De dagen van inschrijving als werkzoekende tussen het einde van de lessen en 1 augustus (behalve indien u uw studies hebt onderbroken in de loop van het schooljaar).
- De dagen van onbeschikbaarheid, bijvoorbeeld dagen van hospitalisatie, gevangenzetting....
- Voor dagen van opleiding: zie verder onder 'Wat zijn de gevolgen van het volgen van een opleiding op het verloop van de beroepsinschakelingstijd?'

Wat zijn de gevolgen van het volgen van een opleiding op het verloop van de beroepsinschakelingstijd?

Het volgen van een opleiding tijdens de beroepsinschakelingstijd kan gevolgen hebben op het geldige verloop van uw beroepsinschakelingstijd. Vraag daarom steeds vooraf inlichtingen bij het ABVV of bij het werkloosheidsbureau.

- De beroepsinschakelingstijd kan niet beginnen:
 - wanneer u nog (her)examen wil afleggen of u nog moet werken aan uw eindwerk;
 - wanneer u uw reeds aangevatte studies verder zet. De reeds doorlopen beroepsinschakelingstijd gaat verloren;

- wanneer u een rechtopenende studie start of een studie hoger onderwijs van minstens 27 studiepunten. De reeds doorlopen beroepsinschakelingstijd gaat verloren. (Dit geldt niet voor studies sociale promotie of tweedekansonderwijs).
- Tellen niet mee als beroepsinschakelingstijd:
 - de periode tijdens welke u een langdurige opleiding volgt. De beroepsinschakelingstijd loopt niet verder tijdens deze opleiding. De reeds doorlopen beroepsinschakelingstijd blijft geldig (tenzij het een rechtopenende studies betreft of een studie hoger onderwijs van minstens 27 studiepunten).

Een langdurige opleiding is een opleiding waarvan de volledige cyclus minstens 9 maanden duurt, met gemiddeld 20 uren per week (stages inbegrepen), en waarvan minstens 10 uren per week zich situeren van maandag tot vrijdag tussen 8 en 18u.
- Tellen mee als beroepsinschakelingstijd:
 - de dagen tijdens welke u een beroepsopleiding volgt in het kader van een contract met de VDAB, Actiris, de Forem of de AGD;
 - de periode tijdens welke u een korte of niet-intensieve opleiding volgt. U moet wel ingeschreven zijn als werkzoekende en beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. Dit wil zeggen dat u actief moet blijven zoeken naar werk en dat u moet ingaan op elk verzoek van de diensten voor arbeidsbemiddeling.

Een korte of niet-intensieve opleiding is een opleiding waarvan de volledige cyclus minder dan 9 maanden bedraagt of gemiddeld minder dan 20 u in de week bedraagt of waarvan minder dan 10 u per week zich situeren van maandag tot vrijdag tussen 8 en 18u.
 - de dagen dat u een stage of een opleiding volgt in het buitenland. Deze opleiding of stage moet door de directeur worden aanvaard. U kunt de toestemming van de directeur van het werkloosheidsbureau vragen door middel van het formulier C36.5 (beschikbaar bij uw uitbetalingsinstelling).

U hebt 2 positieve evaluaties gekregen omtrent uw zoekgedrag naar werk

Tijdens de beroepsinschakelingstijd moet u beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. Dit wil zeggen:

- dat u bereid moet zijn om elk passend werkaanbod of elk passend aanbod voor het volgen van een beroepsopleiding te aanvaarden;
- dat u zich dient aan te melden bij de bevoegde arbeidsbemiddelingsdienst en/of dienst voor beroepsopleiding indien u daartoe bent uitgenodigd,
- en dat u zich moet aanmelden bij een werkgever indien u daartoe door de arbeidsbemiddelingsdienst werd uitgenodigd.

Daarenboven moet u zelf actief naar werk zoeken. Uw zoekgedrag naar werk zal beoordeeld worden door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling en u kunt pas inschakelingsuitkeringen verkrijgen indien u hieromtrent twee positieve evaluaties hebt gekregen.

Voor meer uitleg over de beoordeling van uw zoekgedrag neemt u contact op met gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling (VDAB, Actiris, de Forem of de ADG).

Bijkomende voorwaarden voor niet-Belgen

Als niet-Belg dient u eveneens:

- wettig in België te verblijven;

EN

- toegang te hebben tot de Belgische arbeidsmarkt, d.w.z.:
 - of u bent vrijgesteld van de arbeidskaart;
 - of u bent in het bezit van een geldige arbeidskaart;
 - of u bent gerechtigd op een arbeidskaart zonder onderzoek van de arbeidsmarkt.

Wat moet u doen om uitkeringen te kunnen bekomen?

Wat moet u doen na uw studies?

Onmiddellijk na uw studies meldt u zich aan bij de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling die voor uw woonplaats bevoegd is (VDAB, ACTIRIS, ADG of FOREM) om u als werkzoekende in te schrijven waar u:

- een bewijs van inschrijving als werkzoekende ontvangt,
- de vermoedelijke einddatum van de beroepsinschakelingstijd wordt meegedeeld (op de site van de RVA – www.rva.be - kunt u ook de einddatum van uw beroepsinschakelingstijd berekenen in de rubriek volledige werkloosheid < beroepsinschakelingstijd schoolverlaters).

Let op: zolang u niet ingeschreven bent als werkzoekende kan de beroepsinschakelingstijd niet ingaan.

Wat moet u doen na de beroepsinschakelingstijd?

Indien u na de beroepsinschakelingstijd nog geen werk hebt gevonden kan u uitkeringen aanvragen.

- De aanvraag gebeurt met het formulier C109/36-AANVRAAG, u vult deel I van dit formulier in. (het formulier kan u bekomen bij het ABVV, bij elk werkloosheidsbureau van de RVA, dienst econoom of via www.rva.be > Documentatie > formulieren).
- U meldt zich aan bij de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling om uw inschrijving als werkzoekende te bevestigen. De gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling overhandigt u een attest van deze inschrijving of vult deel II van het formulier C109/36-AANVRAAG in.
- U meldt u zich persoonlijk aan bij het ABVV om een uitkeringsaanvraag in te dienen met het formulier C109/36-AANVRAAG, eventueel samen met uw bewijs van inschrijving als werkzoekende.

U overhandigt eveneens het bewijs dat u rechtopende studies hebt gevolgd (zie: “Hoe toont u aan dat u rechtopenende studies gevolgd hebt?”).

Bent u jonger dan 21 jaar, dan overhandigt u eveneens het bewijs dat u het vereiste diploma hebt behaald (zie boven: “Hoe toont u aan dat u een diploma hebt behaald?”).

- U moet u in het bezit zijn van een controlekaart. U hebt de keuze tussen het bijhouden van een papieren controlekaart of een elektronische controlekaart. De papieren controlekaart (C3A of C3C) is beschikbaar bij het ABVV. De elektronische controlekaart is beschikbaar via de portaalsite van de sociale zekerheid (www.socialsecurity.be/burger), die eveneens toegankelijk is via de website van het ABVV.

U moet deze kaart invullen overeenkomstig de uitleg die daarop vermeld staat. Op het einde van de maand moet u de papieren controlekaart aan het ABVV bezorgen of de gegevens op de elektronische controlekaart bevestigen.

Andere nuttige informatie?

Meer uitleg vindt u in de volgende infobladen:

- T37 – Hoeveel bedraagt uw uitkering na studies?
- T156 – Hoelang hebt u recht op inschakelingsuitkeringen?